

Средно училище с разширено изучаване на чужди езици
„Д-р Петър Берон“ 2300 гр. Перник, ул. „Отец Паисий“ №10,
тел:60-86-70, e-mai, info-1403216@edu.mon.bg www.suberon-pernik.com

УТВЪР

Директ

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

НА СУРИЧЕ „Д-Р ПЕТЪР БЕРОН“ ГР. ПЕРНИК

ЗА УЧЕБНАТА 2024/2025 ГОДИНА

Етичният кодекс е създаден на основание чл.175, ал.1 от ЗПУО , приет от Педагогическия съвет на проведено заседание на 12.09.2024 г. /съгласно чл. 263, ал. 1, т. 14/ с представител на Обществения съвет и УУС, от Обществения съвет с протокол №9 от 12.09.2024 г.. /съгласно чл. 269, ал. 1, т.11 от ЗПУО./. Утвърден е със заповед на Директора РД-12-41 от 16.09.2024 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за етично поведение на работещите с ученици специалисти в сферата на образованието и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Установява общи норми на поведение.

2. Училището е място, където се изгражда сплотена училищна общност на ученици, учители, родители. Тази общност постига повече на принципа на общото действие като подпомага и допълва личните усилия на всеки. Всички членове на общността се отнасят с уважение помежду си и си помагат за постигането на една обща цел – по-добро образование.

3. Всеки учител осъществява своите професионални задължения в услуга на учениците и допринася за формиране облика на училището.

4. За всеки работещ в училището е чест и морален дълг да спазва принципите на професионалната етика.

ОБХВАТ НА КОДЕКСА:

Етичните правила от този кодекс са приложими за работа в СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ – гр. Перник съгласно ЗПУО и се отнасят до:

1. Отношенията между учители и ученици;
2. Учители и непедагогически персонал;
3. Родители

Раздел I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1 (1) Дейността на всички работещи в училището се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа

неутралност, отговорност и отчетност.

- (2) Служителите изпълняват служебните си задължения при строго спазване на законодателството в Република България, като съдействат за провеждането на държавна политика в сферата на образованието .
- (3) Служителите в зависимост от функциите, които изпълняват, осъществяват действия, предлагат и вземат решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ гр. Перник.
- (4) Служителите извършват дейността си компетентно, обективно и добросъвестно, като се стремят непрекъснато да подобряват работата си в интерес на учениците и техните семейства.
- (5) Служителите следват поведение, което не уронва престижа и доброто име на СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ гр. Перник, не само при изпълнение на служебните си задължения, но и в своя обществен и личен живот.
- (6) При изпълнение на служебните си задължения служителите се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация.

Чл.2.(1) При изпълнение на служебните си задължения се забраняват действия, свързани с налагането на идеологически и/или религиозни доктрини.

- (2) При изпълнение на служебните си задължения се забранява осъществяването на политическа и партийна дейност.
- (3) При изпълнение на служебните си задължения се забранява извършване на пропаганда, популяризиране или подстрекаване по какъвто и да е начин, пряко или косвено, на идеи и възгледи, свързани с нетрадиционна сексуална ориентация и/или определяне на полова идентичност, различна от биологичната.

Чл.3 Спазването на Етичния кодекс е задължително за всички членове на училището и се следи от Комисия към СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ гр. Перник, която разглежда всички случаи на неговото нарушаване и налага предвидените в него санкции.

Раздел II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ УЧЕНИКА

Чл.4. Педагогическата практика да се основава на съвременните знания за детското/юношеското развитие и познаването на индивидуалните особености на всеки ученик.

Чл.5. Да се разбира и уважава индивидуалността на всеки ученик.

Чл.6. Да се има предвид специфичната уязвимост на всеки ученик.

Чл.7. Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на ученика.

Чл.8. Да се подкрепя правото на ученика на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл.9. Да се работи винаги в най-добрия интерес на ученика.

Чл.10. Да се осигуряват на учениците с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл.11. Да не се участва в практики, които не зачитат достойнството на ученика или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.

Чл.12. Да не се участва в практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл.13. Много добре да се познават и спазват законите и процедурите, защитаващи ученика от насилие. Да се познават симптомите на насилие над дете/ученик – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.

Чл.14. При съмнение за малтретиране веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и се проследява дали са предприети необходимите мерки.

Чл.15. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на ученик, следва да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл.16. Когато постъпи информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на ученика, незабавно се информират органите по закрила на детето.

Раздел III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл.17. Първостепенна отговорност е подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата им.

Чл.18. Зачитане на достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл.19. Уважаване на ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата/юношите и на правото му да взема решения за своите деца/юноши.

Чл.20. Информирание на семейството за всички решения, отнасящи се до ученика. Когато е възможно, родителите следва да се включват във вземането на такива решения.

Чл.21. Зачитане на правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с ученика.

Чл.23. Информирание на родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не се позволява и не се допуска участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на ученика.

Чл.23. Да не се използват служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с ученика.

Чл.24. Осигуряване на конфиденциалност на информацията и зачитане на правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на ученика е в риск.

Чл.25. Ангажименти по разработването на правила за опазване на поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за ученика може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл.26. В случаите на конфликт между членовете на семейството да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето/юношата с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане на страна в конфликта.

Раздел IV

МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл.27. Изграждане и поддържане на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл.28. Обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл.29. Работа за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията, и проява на нетърпимост към подобни действия.

Чл.30. Недопускане на действия, които биха уронили престижа на професията и нетърпимост към подобни прояви.

Чл.31. Когато противоречията между колегите не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител.

Чл.32. Служителят на СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ гр. Перник уважава мнението на колегите си и се съобразява с правото на личен живот.

Чл.33. Със своето лично поведение и чувство за отговорност служителят на СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ гр. Перник трябва да дава пример на другите служители, а изпълняващите ръководна длъжност на своите подчинени.

Раздел V

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл.34. Предоставяне на образование и възпитание на учениците.

Чл.35. Да се работи за създаване на сигурна училищна среда, в която учениците

получават качествено образование, извънкласни дейности, отговарящи на интересите им, морална и психологическа подкрепа от педагогическите специалисти в училището и се насърчават творческите им възможности.

Чл.36. Да се работи в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на учениците и семействата им и да се противопоставя на тези, които го нарушават.

Раздел VI

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.37. Служителят се явява на работното си място в приличен външен вид, съобразен с работата сред ученици.

Чл.38. Служителят се явява на работа в състояние, което му позволява да изпълнява възложените задачи и не употребява през работното време алкохол или други упойващи вещества.

Чл.39. Служителят не трябва да иска, приема или разпределя подаръци, дарения, хонорари или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да окажат влияние върху изпълнението на служебните му задължения, преценката или функциите му, или да бъдат възнаграждение за това.

Чл.40. Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да извършва работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл.41. Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Информира своевременно директора при загубата или повредата му.

Чл.42. Служителят в изпълнение на заеманата длъжност трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл.43. Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на

сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения, при строго спазване на правилата за защита на информацията.

Чл.44. Служителят е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на ръководните органи.

Чл.45. Служителят не трябва да изразява лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ гр. Перник.

Чл.46. Служителите, на които трудовото правоотношение с училището се прекрати, не използват информация, станала им известна по време на работата си в училището, както и не разкриват поверителна информация, до която са имали достъп, освен ако не са упълномощени за това.

Чл.47. Служителите се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в училището. Този ангажимент служителите имат и след прекратяване на трудовото им правоотношение с училището.

Чл.48. При напускане, пенсиониране или смяна на месторабота всеки служител подава Декларация (Приложение №1) до работодателя за спазване на чл.45 от настоящия кодекс.

(1) Приложение №1 е неразделна част от Етичния кодекс на училищната общност.

Раздел VII

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл.49. Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителът има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.

(1) Служителят може да извършва образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпити в училището само при спазване изискванията на чл.220 от ЗПУО.

(2) Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

- (3) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.
- (4) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.
- (5) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

Раздел VIII

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл.50. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Общо събрание за срок от четири години.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс.

Чл.51. Комисията по етика:

- * разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс;
- * дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

Чл.52. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл.53.(1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в едномесечен срок от постъпването им и запознава Педагогическия съвет със становището си.

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията предприема съответните стъпки за санкциониране.

Чл.54. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

Чл.55. Комисията по етика на СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ гр. Перник е постоянно действащ орган.

Чл.56. Цели и средства на етичната комисия:

- (1) Да защитава правото на членовете на училищната общност да бъдат всестранно и точно информирани.
- (2) Да допринася за установяването на професионални стандарти.
- (3) Да допринася за издигането на престижа на СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ гр. Перник .
- (4) Да създаде система за саморегулиране на педагогическите специалисти чрез прилагане на етичния кодекс и решаване на спорове между училището и обществото.
- (5) Да подпомага българския учител за прилагане на етичните правила и норми.

Раздел IX

САНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

Чл.57. Санкциите по този кодекс се налагат с цел да се предупреди нарушителя към спазване на етичните норми и да се въздейства възпитателно и превантивно върху останалите.

Чл.58. (1) Санкциите са:

1. Писмено уведомяване на работника или служителя и даване публичност на случая на Педагогически съвет.
2. Предложение до работодателя за дисциплинарно наказание.

Раздел X

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

Чрез спазването на правилата на поведение, заложиени в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.

Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

Раздел XI

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

1. Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите, служителите и работниците в училищната общност. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:

- действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;
- грубо отношение към учениците, родителите, колегите и външни лица; проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
- прояви на накръняване на достойнството на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати в и извън училището;
- прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накръняване на интересите на други лица.

2. Наблюдението и докладването на посочените в т. 2 нарушения да се извършват по три направления:

- вътрешно докладване – от педагогическия и непедагогическия персонал;
- външно докладване – от родители, граждани, представители на институции.
- самосезиране

3. Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират във входящия дневник – регистър.

4. Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището, назначена със заповед на директора.
5. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.
6. Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.
7. Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство 50% + 1.
8. Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилия сигнал в седемдневен срок от постъпването му.
9. При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.
10. При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова в седемдневен срок след първото.
11. При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва и на директора за взети дисциплинарни мерки по Кодекса на труда.
12. За предприетите мерки и наложени наказания се уведомяват председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.
13. При първоначално постъпване на работа всеки учител, служител и работник се запознава с Етичния кодекс и настоящите Вътрешни правила.
14. Класните ръководители са длъжни да запознаят учениците и родителите с Етичния кодекс на училищната общност.
15. Етичният кодекс на училищната общност се публикува на официалния сайт на СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“- гр. Перник.
16. Настоящият Етичен кодекс на училищната общност влиза в сила от 16.09.2024 г. и е задължителен за всички, работещи в СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“- гр. Перник.

Раздел XII

ДОПЪЛНЕНИЯ И ИЗМЕНЕНИЯ

Септември 2024 г.

§ 1. Към Раздел I се добавя нов чл.2, както следва:

Чл.2.(1) При изпълнение на служебните си задължения се забраняват действия, свързани с налагането на идеологически и/или религиозни доктрини.

(2) При изпълнение на служебните си задължения се забранява осъществяването на политическа и партийна дейност.

(3) При изпълнение на служебните си задължения се забранява извършване на пропаганда, популяризиране или подстрекаване по какъвто и да е начин, пряко или косвено, на идеи и възгледи, свързани с нетрадиционна сексуална ориентация и/или определяне на полова идентичност, различна от биологичната.

§ 2. В раздел XI, т.2 относно докладването на нарушения се добавя трето направление - самосезиране

Приложение №1

Образец

ДЕКЛАРАЦИЯ за спазване на Етичния кодекс на училищната общност в СУРИЧЕ

„Д-р Петър Берон“ гр. Перник

Долуподписаният/ата

Задължавам се да не разкривам служебна и поверителна информация, до която съм имал/а достъп по време на работата си в СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ гр. Перник и съм информиран/а, че при неизпълнение на задължението може да ми бъде потърсена отговорност по съдебен ред.

Дата:

Подпис: